

AMBASADA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NA UKRAINIE

01901 Kijów, ul. Jarosławiw Wał 12
tel. +38 044 230 07 71, 230 07 78
fax. +38 044 270 63 36

HANDEL ZAGRANICZNY UKRAINY W 2010 R.¹

Wyniki handlu zagranicznego Ukrainy w 2010 roku przedstawiają się następująco:

	2010 r. mln USD	2009 r. mln USD	2008 r. mln USD <i>(informacyjnie)</i>	2010/2009, %
Eksport towarów	51.430,5	39.695,7	66.954,4	129,6
Import towarów	60.739,9	45.433,1	85.535,3	133,7
Saldo obrotów towarowych	-9.309,4	-5.737,4	-18.580,9	
Eksport usług	11.636,6	9.598,3	11.741,3	121,2
Import usług	5.440,3	5.173,5	6.468,0	105,2
Saldo obrotów usługami	6.196,3	4.424,8	5.273,3	
Eksport towarów i usług	63.067,1	49.294,0	78.695,7	127,9
Import towarów i usług	66.180,2	50.606,6	92.003,3	130,8
Saldo	-3.113,1	-1.312,6	-13.307,6	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Komitetu Statystyki Ukrainy

Z uwagi na podobną dynamikę wzrostu eksportu towarów i usług, udział tych pierwszych w strukturze handlu zagranicznego pozostał na poziomie zbliżonym do 2009 r. (81,5% wobec 80,7% w roku poprzednim), natomiast sześciokrotnie szybsze tempo wzrostu importu towarów od importu usług przełożyło się na wzrost udziału towarów w ukraińskim imporcie o 2 pp. (do 91,8%).

Obroty ukraińskiego handlu zagranicznego towarami w 2010 r. wykazywały stałą tendencję rosnącą i w ujęciu miesięcznym kształtowały się następująco:

a) eksport – miesięczne wartości ukraińskiego eksportu w pierwszym kwartale wzrosły z poziomu 3 mld USD w styczniu do blisko 4 mld USD w marcu, w okresie kwiecień-sierpień ustabilizowały się na poziomie 4,2-4,3 mld USD, w kolejnych 2 miesiącach wynosiły 4,7-4,8 mld USD, a w końcówce roku osiągnęły wartość 5,1 mld USD i 5,3 mld USD (odpowiednio w listopadzie i grudniu).

b) import – początkowo odnotował wzrost z poziomu 3,3 mld w styczniu do 4,7 mld USD w marcu, w kolejnym kwartale miesięczne dostawy utrzymywały się w przedziale 4,4-4,7 mld USD, natomiast w drugim półroczu miesięczne wartości importu były już zdecydowanie wyższe (średnio o 1,2 mld USD) od wyników eksportu – i wynosiły od 5,2 mld USD w lipcu do 6,6 mld USD w grudniu,

c) saldo – najwyższy miesięczny poziom deficytu w handlu towarowym odnotowano w październiku (-1,4 mld USD).

¹ Na podstawie danych Państwowego Komitetu Statystyki Ukrainy.

Deficyt handlu towarowego Ukrainy, który w całym 2010 r. wyniósł 9,3 mld USD (wzrost o 62,2% w porównaniu do 2009 r.) jest w znacznej mierze wynikiem szybszego tempa wzrostu importu od eksportu towarów w drugiej połowie roku (ujemne saldo po pierwszych 6 miesiącach wynosiło 2,4 mld USD). Szybszy wzrost importu w okresie lipiec-grudzień tłumaczyć można wzrostem cen surowców energetycznych oraz rosnącym – w warunkach stabilizującej się sytuacji gospodarczej – popytem wewnętrznym. Słabsze, na tym tle, wyniki eksportu, są po części wynikiem działań władz ukraińskich, które w połowie października zdecydowały się na formalne wprowadzenie systemu kwotowania eksportu zbóż (przy czym eksporterzy od lata 2010 r. zgłaszali skargi na działania służb celnych, utrudniających wywóz zbóż z Ukrainy).

Deficyt w handlu towarowym Ukrainy w 2010 r. był w dużej mierze równoważony przez rekordową nadwyżkę w handlu usługami (+6,2 mld USD), dzięki czemu deficyt handlu zagranicznego Ukrainy wyniósł niespełna 3,1 mld USD. Prawie $\frac{2}{3}$ ukraińskiego eksportu w 2010 r. stanowiły usługi transportowe. Według danych Narodowego Banku Ukrainy deficyt na rachunku obrotów bieżących w 2010 r. wyniósł 2,6 mld USD (rok wcześniej – 1,7 mld USD, w 2008 r. – 12,8 mld USD), przy czym w IV kwartale przyrost deficytu wyniósł 2,2 mld USD (w pierwszych dwóch kwartałach odnotowywano dodatnie saldo).

Struktura geograficzna eksportu

Państwa WNP pozostały największym odbiorcą ukraińskich towarów, z udziałem 36,4% w eksporcie Ukrainy (wzrost o 2,5 pp.). Dostawy do największego partnera handlowego – Rosji – wzrosły o prawie 60%, a udział tego kraju w ukraińskim eksporcie zwiększył się o prawie 5 pp. do 26,1%. Dynamicznie rosły także dostawy do Białorusi (ponad 50-procentowe tempo wzrostu eksportu, wzrost udziału o 0,5 pp. do 3,7% i 4 miejsce wśród największych importerów ukraińskich towarów w 2010 r.), zmniejszyła się natomiast sprzedaż do Kazachstanu (o ponad 8%, w efekcie spadek z 4 miejsca na liście największych odbiorców ukraińskich towarów na miejsce 10).

Choć udział państw UE w ukraińskim eksporcie zwiększył się o 1,5 pp. – do 25,4%, to wartość ukraińskiego eksportu do krajów UE-27 była niższa niż do Rosji. W grupie krajów unijnych, w porównaniu do 2009 r., aż dwukrotnie wzrosły dostawy do Włoch (które z udziałem 4,7% przesunęły się o 4 pozycje – na miejsce 3), o prawie połowę wyższy był eksport do Polski (piątej na liście największych odbiorców ukraińskich towarów z udziałem 3,5%, rok wcześniej – 8 miejsce). Niższa od przeciętnej była natomiast dynamika wzrostu dostaw na rynek niemiecki, pozostający szóstym pod względem znaczenia dla ukraińskiego eksportu (nieznaczny spadek udziału do 2,9%). Odnotować można dwukrotny wzrost eksportu do Rumunii i Czech (należących do drugiej dziesiątki największych odbiorców ukraińskich towarów). Zmniejszył się – o 4 pp. – udział państw azjatyckich, do których w 2010 r. trafiło 26,7% ukraińskich dostaw. Co prawda dostawy do Turcji – drugiego spośród największych importerów ukraińskich towarów – wzrosły o ponad 40% (udział – 5,9%), wyższe od średniej było również tempo otwierających drugą dziesiątkę odbiorców – Libanu i Iranu, ale słabszą dynamikę wykazał eksport do Indii (udział 2,8% i 7 pozycja), a regres – eksport do Chin (udział 2,6%, spadek z 3 miejsca na 9), Syrii i Korei Płd. Eksport do państw afrykańskich stanowił 5,9% wartości sprzedanych towarów (rok wcześniej – 6,6%; wzrostu dostaw do Egiptu mającego 2,6% udziału i 8 pozycję), a do krajów Ameryk – 3,9% (wzrost o 1 pp. w efekcie trzykrotnego wzrostu eksportu do Stanów Zjednoczonych).

Struktura geograficzna importu

W strukturze geograficznej ukraińskiego importu państwa WNP utrzymały dominującą pozycję z prawie niezmiennym udziałem 44% – wartość dostaw z tego kierunku była wyższa niż w 2009 r. o 35,6%. Dzięki wysokiej dynamice wzrostu dostaw z Rosji (o 67,7%) jej udział

w ukraińskim imporcie wzrósł o 7,4 pp. do poziomu 36,5%. O ponad połowę zwiększył się import z Białorusi (w efekcie wzrost udziału o 0,5 pp. do 4,2%; piąte miejsce wśród największych dostawców towarów na Ukrainę). W porównaniu do roku poprzedniego, w związku z zakończeniem dostaw na Ukrainę gazu ziemnego z Azji Środkowej – poza pierwszą dziesiątkę największych dostawców wypadły: Kazachstan (spadek sprzedaży o ponad 60%) oraz Uzbekistan (dwudziestokrotny spadek sprzedaży; podobnie Turkmenistan). Ponad trzykrotnie wzrósł natomiast import z Azerbejdżanu (ze względu na dostawy ropy naftowej – awans na 11 miejsce).

Z krajów UE pochodziło 31,4% ukraińskiego importu towarów (spadek udziału o 2,5 pp. w porównaniu do 2009 r.), wzrost importu z krajów europejskich był niższy od średniej i wyniósł 23,2%. W tej grupie krajów największy, blisko osiemdziesięcioprocentowy wzrost dostaw na Ukrainę odnotowały Węgry (2% udziału, 9 miejsce wśród największych dostawców towarów na Ukrainę), ponadprzeciętny był także wzrost eksportu z Litwy i Rumunii (kraje te zamykają drugą dziesiątkę największych eksporterów na rynek ukraiński). Polski eksport na Ukrainę zwiększył się o 28,5%, a nasz kraj, podobnie jak w roku poprzednim, zajął czwarte miejsce na liście największych dostawców towarów na Ukrainę z udziałem 4,6%. Niższa była dynamika wzrostu dostaw z należących do grona dziesięciu największych eksporterów na rynek ukraiński Niemiec, Włoch i Francji. Wysokie tempo wzrostu eksportu towarów na Ukrainę (+ 53,3%) odnotowały natomiast kraje azjatyckie – w efekcie ich udział zwiększył się z 14,4% do 16,5%. O ponad 70% zwiększył się import z Chin, które z udziałem 7,7% awansowały na 2 miejsce wśród największych eksporterów, wyższe od średniej było także m.in. tempo wzrostu dostaw z Turcji, Japonii, Korei Płd. i Indii. Strukturę geograficzną ukraińskiego handlu zagranicznego przedstawia załącznik nr 1.

Struktura towarowa eksportu

Najsilniejsze pozycje w strukturze towarowej ukraińskiego eksportu zachowały branże: metalurgiczna, rolno-spożywcza i przemysł elektromaszynowy. Udział produkcji metalurgicznej w eksporcie towarowym Ukrainy wyniósł w 2010 r. 33,7% (wzrost o 1,4 pp. w porównaniu do roku poprzedniego), dzięki rosnącemu popytowi i wzrostowi cen na świecie sprzedaż zagranicę ukraińskiego żelaza i stali zwiększyła się o 42,7% – do 14,6 mld USD, a ich udział w eksporcie wzrósł do 28,4% (+ 2,6 pp. w stosunku do 2009 r.). Kwotowanie eksportu zbóż doprowadziło – pomimo rosnących cen na rynkach światowych – do ponad trzydziestoprocentowego spadku ich sprzedaży (udział zbóż w ukraińskim eksporcie zmniejszył się z 9% do 4,8%) i automatycznie przełożyło się na zmniejszenie udziału artykułów rolno-spożywczych w eksporcie (o 5 pp. do 19,3%). Dwukrotnie – w porównaniu do 2009 r. – wzrosła sprzedaż środków transportu, a ich udział w eksporcie powrócił do stanu z 2008 r. (6,3% w 2010 r. wobec 4% w 2009 r., efekt trzykrotnego wzrostu sprzedaży lokomotyw i pojazdów szynowych). Natomiast słaba dynamika sprzedaży maszyn i urządzeń spowodowała spadek ich udziału w ukraińskim eksporcie do 11% (rok wcześniej 12,6%). W wyniku ponad 70-procentowego wzrostu sprzedaży surowców energetycznych oraz dwukrotnego wzrostu eksportu w pozycji 26 UKTZED (rudny, żużle i popioły) udział produktów mineralnych w sprzedaży zagranicznej wzrósł do 13,1% (9,8% w 2009 r.). Przemysł chemiczny i gumowy odnotował wzrost sprzedaży o ponad 35%, ale jego udział w zagranicznej sprzedaży zwiększył się nieznacznie – do 8,1%.

Struktura towarowa importu

Po stronie importu największy i niezmienny w stosunku do 2009 r. pozostał udział produktów mineralnych (34,8%). Wartość sprowadzonych surowców energetycznych, ropy i produktów jej przetwórstwa była o prawie 5 mld USD wyższa niż w 2009 r. – gaz ziemny stanowił 15,5% całego importu (spadek o 2 pp. w porównaniu do 2009 r.), ropa naftowa –

6,9%; zwraca uwagę ponad dwukrotny wzrost wartości importowanego węgla kamiennego, którego udział w imporcie zbliżył się do 3%. Łączny udział wyrobów przemysłu elektromaszynowego w imporcie (19,4% wartości dostaw na Ukrainę w 2010 r.; na maszyny i urządzenia przypadło 13,4%, a środki transportu – 6%) był również zbliżony do wyniku z 2009 r. W tej grupie towarowej odnotować należy prawie 70-procentowy wzrost sprzedaży na Ukrainę pojazdów kołowych (udział importowanych samochodów zwiększył się z 4,3% w 2009 r. do 5,5%, jednak pozostaje daleki od wyniku z 2008 r. w którym przekroczył 13%). Sprowadzone produkty chemiczne i tworzywa sztuczne stanowiły $\frac{1}{6}$ wartości ukraińskiego importu towarowego. Z uwagi na niższą dynamikę wzrostu importu w sekcjach I-IV, udział artykułów rolno-spożywczych w dostawach na Ukrainę zmniejszył się o 1,5 pp. – do 9,4% (wartość sprowadzonego mięsa i podrobów – 458 mln USD – była o prawie 20% niższa niż w 2009 r.). Nieznacznie wzrósł natomiast udział sekcji XV (metale i wyroby hutnicze) w ukraińskim imporcie – do 6,8%. Szczegółową strukturę towarową ukraińskiego handlu zagranicznego przedstawia załącznik nr 2.

Struktura regionalna

W strukturze regionalnej ukraińskiego eksportu w 2010 r. na 1 miejscu uplasował się obwód doniecki (25,5% ukraińskiego eksportu, wzrost dostaw za granicę o ponad 40%). Na drugie miejsce powrócił obwód dnipropietrowski, który odnotował wzrost sprzedaży o blisko 55% (z tego regionu pochodziło w 2010 r. 15,6% eksportu). Kolejną pozycję zajął Kijów (13,8% ukraińskiego eksportu, wzrost eksportu o 4%). Największy, prawie osiemdziesięcioprocentowy wzrost eksportu osiągnął obwód ługański. W efekcie na cztery uprzemysłowione obwody wschodniej Ukrainy: dnipropietrowski, doniecki, ługański i zaporoski przypadło prawie 54% ukraińskiego eksportu (w 2009 r. – 48%). Jeszcze większa koncentracja występuje w przypadku importu – na samą stolicę Ukrainy przypada ponad 42% dostaw towarów z zagranicy.

Podsumowanie i wnioski

- 1) Ukraiński eksport towarowy był w 2010 r. o 23% niższy niż w rekordowym 2008 r., ale o 4,4% wyższy niż w 2007 r. Wartość importu powróciła do stanu z 2007 r., choć w odniesieniu do 2008 r. nadal notowano spadek o 29%. Poprawa wyników ukraińskiego handlu zagranicznego w 2010 r. – w stosunku do roku poprzedniego – wynikała z polepszającej się koniunktury na głównych rynkach eksportowych Ukrainy oraz z systematycznej poprawy sytuacji gospodarczej na Ukrainie. Stabilizacja polityczna i makroekonomiczna (w ub. r. Ukraina odnotowała wzrost gospodarczy na poziomie 4,2% PKB, po ponad 15-proc. spadku w 2009 r.) sprzyjała wzrostowi popytu wewnętrznego, stymulującego import. Dynamiczny wzrost wartości importu wiązał się także z rosnącymi, zwłaszcza w drugiej połowie 2010 r., cenami surowców energetycznych, mających największy udział w strukturze importu towarowego Ukrainy.
- 2) W rezultacie szybszego tempa wzrostu importu od eksportu deficyt w handlu towarowym wzrósł do 9,3 mld USD, z 5,7 mld USD w 2009 r. Został on w dużej mierze zrównoważony wyższymi wpływami z eksportu usług. Mimo tego ostatecznego czynnika, ujemne saldo HZ Ukrainy (towary i usługi) okazało się w 2010 r. niemal dwuipółkrotnie wyższe (-3,1 mld USD) niż przed rokiem (-1,3 mld USD), ale jednocześnie – ponad czterokrotnie niższe niż w roku 2008 (-13,3 mld USD).
- 3) W związku ze wzrostem wartości importu surowców energetycznych umocniła się pozycja WNP, przede wszystkim Rosji – jako największego partnera handlowego Ukrainy. Dynamika importu i eksportu Ukrainy w relacjach z WNP przewyższała w 2010 r.

uśrednione wskaźniki dla całego ukraińskiego HZ, w tym importu i eksportu z UE. Poza wzrostem wymiany handlowej z Rosją zwraca uwagę wzrost wartości handlu towarowego z Białorusią (o ponad połowę) i dynamiczny (ponad trzykrotny) wzrost wartości importu z Azerbejdżanu. W 2011 r. można spodziewać się utrzymania tych tendencji (wzrost wartości importu surowców energetycznych związany ze wzrostem ilości i cen sprowadzanego z Rosji gazu oraz kontynuacji dużych zakupów ropy z Azerbejdżanu). W 2010 r. – odwrotnie niż w dwóch poprzednich latach – dostawy ukraińskich towarów do Rosji były większe niż do UE, odnotowano także spadek udziału UE w ukraińskim imporcie. W dłuższej perspektywie czasowej na wartość wymiany handlowej Ukrainy z głównymi partnerami (WNP i UE) wpływać będą rozstrzygnięcia polityczne dotyczące modelu dalszej integracji gospodarczej tego kraju, w szczególności powodzenie rozmów o SWH z UE, a także negocjacje ukraińsko-rosyjskie, przede wszystkim odnośnie warunków współpracy gazowej.

- 4) Ukraina nie wykorzystała szansy na lepsze wyniki HZ (mniejszy deficyt) ze względu m.in. na wprowadzone – w celu uniknięcia wzrostu cen na rynku krajowym – ograniczenia w eksporcie zbóż. W efekcie, z ubiegłorocznych zbiorów na poziomie ponad 39 mln ton, Ukraina wyeksportowała jedynie 7 mln ton zbóż. Z uwagi na dotychczasową politykę rządu (kwotowanie eksportu, kontrola cen na rynku wewnętrznym, projekty przewidujące utworzenie państwowego monopolu w eksporcie wybranych artykułów rolno-spożywczych i ograniczenie roli prywatnych podmiotów w HZ) eksperci nie wykluczają dalszego zmniejszenia udziału produktów rolnych w eksporcie. Lokomotywą ukraińskiego eksportu pozostaje metalurgia, jednak prognozy popytu i cen na jej wyroby nie są już tak dobre, by gwarantować szybki powrót do przedkryzysowych rezultatów (w 2008 r. udział produkcji metalurgicznej w eksporcie towarów wynosił 41,2%).

Opracował: A. Tarasewicz, WE Ambasady w Kijowie

Struktura geograficzna handlu zagranicznego (towarowego) Ukrainy w 2010 r.

Region	EKSPORT			IMPORT		
	Wartość w mln USD	w % w stosunku do 2009	Udział % w całym eksporcie	Wartość w mln USD	w % w stosunku do 2009	Udział % w całym imporcie
Ogółem	51.430,5	129,6	100,0	60.739,9	133,7	100,0
kraje WNP	18.744,5	139,1	36,4	26.697,4	135,6	44,0
Europa (bez WNP i Cypru)	13.839,4	134,8	26,9	20.002,7	123,2	32,9
UE 27	13.061,6	137,5	25,4	19.099,5	124,1	31,4
Azja (z Cypru)	13.722,1	113,1	26,7	10.023,4	153,3	16,5
Ameryka	2.004,9	178,3	3,9	2.878,9	131,0	4,7
Afryka	3.018,7	114,9	5,9	874,4	141,6	1,4
Australia i Oceania	28,4	131,4	0,1	261,4	174,9	0,4

Czołowi odbiorcy ukraińskich towarów w 2010 r.

Państwo	Wartość w mln USD	w % w stosunku do 2009	Udział % w całym eksporcie
Rosja	13.431,9	158,1	26,1%
Turcja	3.026,7	142,3	5,9%
Włochy	2.412,3	196,5	4,7%
Białoruś	1.899,2	150,9	3,7%
Polska	1.787,2	147,9	3,5%
Niemcy	1.499,5	120,1	2,9%
Indie	1.426,1	123,7	2,8%
Egipt	1.328,0	131,2	2,6%
Chiny	1.316,6	91,8	2,6%
Kazachstan	1.300,5	91,7	2,5%
Liban	1.033,3	148,9	2,0%
Iran	1.030,7	136,4	2,0%

Główni dostawcy towarów na Ukrainę w 2010 r.

Państwo	Wartość w mln USD	w % w stosunku do 2009	Udział % w całym imporcie
Rosja	22.198,0	167,7	36,5%
Chiny	4.700,4	171,9	7,7%
Niemcy	4.603,1	119,5	7,6%
Polska	2.788,8	128,5	4,6%
Białoruś	2.567,6	151,7	4,2%
Stany Zjednoczone	1.766,7	137,4	2,9%
Włochy	1.390,3	122,0	2,3%
Turcja	1.298,3	136,3	2,1%
Węgry	1.214,6	179,1	2,0%
Francja	1.106,7	113,9	1,8%
Azerbejdżan	951,2	336,4	1,6%
Holandia	837,9	123,7	1,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Komitetu Statystyki Ukrainy

Struktura towarowa handlu zagranicznego Ukrainy w 2010 r.

	Eksport			Import		
	mln USD	w % w stosunku do 2009	udział %	mln USD	w % w stosunku do 2009	udział %
Łącznie	51 430,5	129,6	100,0	60 739,9	133,7	100,0
I. Żywe zwierzęta, towary pochodzenia zwierzęcego	771,4	129,4	1,5	1 241,7	98,0	2,0
02 mięso i produkty mięsne	90,2	113,9	0,2	458,0	80,6	0,8
II. Produkty pochodzenia roślinnego	3 976,3	79,0	7,7	1 563,7	124,1	2,6
10 zboża i kultury zbożowe	2 467,0	69,4	4,8	145,6	147,7	0,2
III. Tłuszcze i oleje zwierzęce i roślinne	2 617,3	145,7	5,1	451,6	120,6	0,7
IV. Gotowe produkty spożywcze	2 571,0	123,1	5,0	2 504,9	123,1	4,1
Artykuły rolno-spożywcze (I-IV)	9 936,0		19,3	5 761,9		9,4
V. Produkty mineralne	6 731,3	172,6	13,1	21 127,9	134,6	34,8
w tym:						
27 surowce energetyczne	3 661,4	171,8	7,1	19 602,7	133,9	32,3
w tym:						
węgiel kamienny	563,1	162,5	1,1	1 781,4	224,0	2,9
ropa naftowa	–	–	–	4 171,3	139,5	6,9
gaz ziemny	2 023,1	111,0	0,0	9 392,9	117,7	15,5
VI. Wyroby przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych	3 479,2	138,3	6,8	6 441,7	121,1	10,6
VII. Polimery, plastyki, guma i kauczuk	685,3	121,6	1,3	3 661,4	137,5	6,0
Artykuły chemiczne (VI-VII)	4 164,5		8,1	10 103,1		16,6
IX. Drewno i wyroby z drewna	828,2	124,6	1,6	341,5	121,4	0,6
X. Wyroby celulozowo-papiernicze	940,5	116,5	1,8	1 658,3	120,7	2,7
Wyroby drzewno-papiernicze (IX-X)	1 768,7		3,4	1 999,8		3,3
VIII. Skóry i futra oraz wyroby z nich	173,8	97,6	0,3	177,3	142,7	0,3
XI. Tekstylia	735,8	103,2	1,4	1 974,8	139,4	3,3
XII. Obuwie, nakrycia głowy, parasole	174,7	120,9	0,3	490,3	171,1	0,8
Wyroby przemysłu lekkiego (VIII, XI-XII)	1 084,3		2,0	2 642,4		4,4
XIII. Wyroby z kamienia, gipsu, cementu, ceramiki, szkła	399,5	140,1	0,8	889,7	140,1	1,5
XIV. Kamienie szlachetne i drogocenne metale; wyroby z nich	74,2	88,2	0,1	302,7	189,5	0,5
XV. Metale i wyroby z nich w tym:	17 332,5	135,2	33,7	4 128,0	154,2	6,8
72 żelazo i stal	14 626,6	142,7	28,4	1 921,4	171,9	3,2
73 wyroby z żelaza i stali	1 993,7	102,4	3,9	884,5	142,7	1,5
	Eksport	Import		Eksport	Import	

	mln USD	w % w stosunku do 2009	udział %	mln USD	w % w stosunku do 2009	udział %
XVI. Maszyny i urządzenia w tym:	5 670,4	113,1	11,0	8 166,9	130,6	13,4
84 kotły, maszyny, aparaty, urządzenia mechaniczne	3 135,3	112,5	6,1	4 563,8	115,7	7,5
85 elektryczne maszyny i urządzenia	2 535,1	113,9	4,9	3 603,1	156,0	5,9
XVII. Środki transportu w tym:	3 262,4	204,4	6,3	3 664,3	169,3	6,0
86 pojazdy szynowe	2 400,8	309,0	4,7	276,2	298,1	0,5
87 pojazdy kołowe	540,6	141,7	1,1	3 320,6	169,1	5,5
Wyroby przemysłu elektro- maszynowego (XVI-XVII)	8 932,8		17,3	11 831,2		19,4
XVIII. Urządzenia optyczne i precyzyjne	252,3	90,6	0,5	886,4	132,1	1,5
Pozostałe towary i wyroby	754,1		1,5	1 066,9		1,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Komitetu Statystyki Ukrainy